

T.N.Qori Niyoziy nomidagi O'zbekiston Pedagogika
fanlari ilmiy tadqiqot instituti

UZLUKSIZ TA'LIM

ILMIY-USLUBIY JURNAL

2023
Maxsus son

DJURAYEV Risbay
Bosh muharrir

Jurnal 2001 yildan nashr qilina
boshlangan.

O'z MAA'dan 2007 yil 3-yanvar-
da № 0101-tartib raqami bilan
qayta po'yaxatdan o'tgan.

Jurnalda e'lon qilingan
maqolalardan iqtibos keltiril-
ganda «Uzluksiz ta'lim»
jurnalidan olinganligi ko'rsa-
tilishi lozim.

Tahrir hay'ati:

Abdug'appon QIRQIZBOYEV
Uzoqboy BEGIMQULOV
Xolboy IBRAGIMOV
Laylo AXMEDOVA
Roxatoy SAFAROVA
Leyla DJURAYEVA
Dono G'ANIYEVA
Lobar QARAXANOVA
Dusmurod DJURAYEV
Baxodir AKBAROV
Komiljon KARIMOV
Komiljon GULYAMOV

Tahririyat manzili:

100027, Toshkent sh.,
Furqat ko'chasi,
174-uy.

O'zPFITI

Tel.: (71)-245-92-34

(93)-503-52-07

e-mail: uzluksiztalim_jurnal@mail.ru
liya_2305@mail.ru

TA'LIM MAZMUNI UZLUKSIZLIGI

- 3 **G.I. Muxamedov**
Pedagogik ta'lim innovasion klaster: uzluksiz ta'limni rivojlantirishning zamonaviy mexanizmi sifatida
- 8 **J.E. Usarov**
Talabalarning individual ta'lim trayektoriyasi – ta'lim uzluksizligining bosh omili sifatida
- 13 **D.O. Ximmataliyev**
Uzluksiz ta'lim bosqichlarida individual yondashuv asosida kasbga yo'naltirish omillari
- 18 **U.I. Mahkamov**
Uzluksiz ta'lim jarayonida tarbiyaviy ishlarni takomillashtirish
- 24 **S.B. Qorayev**
Uzluksiz ta'lim jarayonida tarbiyaviy ishlarni takomillashtirish
- 30 **G.O. Ernazarova**
Ta'lim va amaliy faoliyat uzluksizligi klaster yondashuv asosida ta'minlash metodologiyasi
- 36 **Y.N. Xodjamkulov**
Uzluksiz ta'limni rivojlantirishning hamkorlik mexanizmlari
- 41 **M.O. Raxmanova**
Talabalar ijtimoiy kompetentligini rivojlantirishda uzluksiz va individual yondashuvning dolzarbligi
- 47 **Ф.У. Қодирова**
Инклюзив таълимда узвийлик ва узлуksизликни таъминлашнинг педагогик-психологик механизmlari
- 53 **G.S. Abdullayeva**
Uzluksiz inklyziv ta'limni sifatli ta'minlashda axborot texnologiyalarning o'rni
- 59 **P. Мусулюмов**
Uzluksiz ta'lim muassasalarida o'quv jarayoniga nisbatan intizomsizlikka oid pedagogik va psixologik qarashlar
- 65 **I. Qodirov**
Pedagogik ta'lim innovatsion klasterining taraqqiyot strategiyasi va uning amalga oshirish mexanizmlari
- 71 **J.F. Ravshanov**
Pedagog kadrlar tayyorlovchi oliy ta'lim muassasalarida «4+2» shakli bo'cha amaliyot o'tashni tashkil etish
- 75 **Y.YU. Fayzueva**
Оптимизация специальных учреждений – как эффективный путь трансформации образования детей с ОВЗ от специального образования к инклюзивному
- 81 **Sh.A. Abduljalilova**
Maxsus pedagogikaga oid fanlarning o'qitilishida uzviylikni ta'minlashning o'ziga xosligi
- 87 **N.J. Eshnaev**
OTMlarda mobil mutaxassis tayyorlash – kasbiy yo'nalganlikning ijtimoiy-pedagogik kafolati ekanligi
- 93 **Sh.X. Kobilova**
Uzluksiz inklyziv ta'lim muammosini xorij tajribasi misolida o'rganish va uning pedagogik tahlili
- 99 **M.F. Qurbonova**
Uzluksiz ta'limda jarayonida zamonaviy yondashuvlar
- 104 **A.R. Raxmonov**
Uzluksiz ta'lim tizimida uslubiy yordam ko'rsatishning pedagogik mobilligi tizimidan foydalanish
- 110 **I.O. Sayfullayeva**
Bo'lajak logopedlarning uzviy kasbiy faoliyatini metodik tizimlashtirishda art texnologiyalarning o'rni
- 116 **O.S. Ishmatova**
Fonetik ritmika mashg'ulotlari asosida o'quvchilarning nutqiy muammolarini bartaraf etish uzviyligini ta'minlash yo'llari
- 121 **N.A. Egamberdiyeva**
Autizm sindromli bolalar bilan yakka ishlashning uzviyligini ta'minlash omillari

BO'LAJAK LOGOPEDLARNING UZVIY KASBIY FAOLIYATINI METODIK TIZIMLASHTIRISHDA ART TEXNOLOGIYALARNING O'RNI

I.Q.SAYFULLAYEVA,

*ChDPU, Maxsus pedagogika kafedrası o'qituvchisi,
pedagogika bo'yicha falsafa fanlari doktori (PhD)*

Ushbu maqolada bo'lajak logopedlarning kasbiy faoliyatini metodik tizimlashtirishda Art texnologiyalarning o'rni borasida so'z yuritiladi.

Tayanch so'zlar: *Art texnologiya, nutqiy akseleratsiya, o'yin faoliyati, kasbiy faoliyat, imkoniyati cheklangan bola, izoterapiya, qo'g'irchoq terapiya, musiqa terapiya, qum terapiyasi, o'yin terapiyasi.*

В данной статье рассматривается роль художественных технологий в методической систематизации профессиональной деятельности будущих логопедов.

Ключевые слова: *художественная технология, ускорение речи, игровая деятельность, профессиональная деятельность, ребенок-инвалид, изотерапия, куколотерапия, музыкотерапия, песочная терапия, игровая терапия.*

This article discusses the role of art technologies in the methodological systematization of the professional activities of future speech therapists.

Key words: *art technology, speech acceleration, game activity, professional activity, disabled child, isotherapy, doll therapy, music therapy, sand therapy, play therapy.*

Ta'lim jarayonida qator innovatsion texnologiyalar samarali qo'llanilib kelinmoqda. Har qanday innovatsion texnologiyalar ta'lim oluvchilarni qulay harakatini akademik trayektoriyasini samarali tashkil etishga xizmat qilmog'i lozim. Mana shunday texnologiyalardan biri-bu art texnologiya hisoblanadi. «Art» so'zi inglizcha so'zdan olingan bo'lib, «san'at» degan ma'noni anglatadi, «texnologiya» tushunchasi texnikaviy taraqqiyot bilan bog'liq holda fanga 1872-yilda kirib keldi va yunoncha ikki so'zdan - «texnos» (techne) - san'at, mahorat, hunar va «logos» (logos) - fan so'zlaridan tashkil topib «hunar fani» ma'nosini anglatadi.

Davolash usuli sifatida san'at dastlab Qadimgi Yunoniston, Misr, Mesopotamiya, Xitoy va Hindistonda qo'llanilgan. Qadimgi Yunoniston tasviriy san'atni insonga ta'sir o'tkazishning samarali vositasi deb hisoblagan eng rivojlangan sivilizatsiyalardan biridir.

«Art terapiya» (art-terapiya) atamasi birinchi bo'lib 1938-yilda Adrian Xill tomonidan sanatoriyalarda sil kasalligi bilan og'rigan bemorlarning badiiy mashg'ulotlarini tasvirlashda ishlatilgan. Keyinchalik bu atama terapevtik san'atning barcha turlariga nisbatan qo'llanila boshlandi. Kasbiy faoliyatning maxsus turi sifatida art terapiya Ikkinchi Jahon Urushidan keyin Buyuk Britaniyada

psixoterapiya bilan bog'liq holda rivojlana boshlandi. Ijodkorlikda qasddan o'zini oshkor qilish bilan terapiya Z.Freydning psixoanalizidan, K.G.Yungning analitik psixologiyasidan, Morenning psixo-dramasidan va amerikalik o'qituvchi M.Naumburgning grafik ifodasi bilan terapevtik yordamning dinamik nazariyasidan kelib chiqdi.

Art terapiya – bu ijodkorlik va turli xil badiiy texnikalarni o'z ichiga olgan psixoterapiyaning eng samarali usullaridan biridir. Art-terapiya yordamida tuzatish eng yumshoq va samarali hisoblanadi. Bu sizga ijtimoiy moslashuv muammolaridan tortib, bolalarning salohiyatini rivojlantirish bilan yakunlangan turli xil muammolarni hal qilishga imkon beradi. Art-terapiyaning asosiy maqsadi bolada o'zini-o'zi bilish jarayonini o'zlashtirish va uning o'zini namoyon qilish qobiliyatini rivojlantirishdir.

Dastlab art-terapiya rasm terapiyasi, ya'ni tasviriy san'at bilan davolash deb nomlangan. Bugungi kunda art-terapiyaning mavjud ko'pgina turlari va paydo bo'lgan.

Tadqiqotchi A.Kopitinning so'zlariga ko'ra, art terapiya turli fanlarni – psixologiya, tibbiyot, pedagogika, madaniyatshunoslik va boshqalarni birlashtirgan fanlararo bilim sohasidir. Uning asosi badiiy amaliyotdir, chunki art-terapiya mashg'ulotlari paytida mijozlar vizual faoliyat bilan shug'ullanishadi.

E.A.Medvedeva, inklyuziv va maxsus ta'lim jarayonida imkoniyati cheklangan bolalarni san'at orqali davolash, ularga ta'lim-tarbiya berishni muhim omil sifatida e'tirof etadi.

Bolaning o'yin faoliyatiga tabiiy moyilligi hamda tasavvurining boyligi muhimdir. Shuni inobatga olgan holda, Art-terapiya elementlari bilan korreksion ishlarni tashkil etishda sinfda o'yin va ijod muhiti yaratiladi.

Art terapiya elementlari bilan mashg'ulotlarni imkoniyati cheklangan bolalar bilan olib borish, pedagogik-korreksion ishlarda juda samarali. Shuningdek, imkoniyati cheklangan bolalarning aksariyati «Art» texnologiyalarining boy resurslaridan foydalangan holda korreksiyalash mumkinligi bilan ajralib turadi.

Art texnologiyalari, uydagi ta'limda ham bolalar bilan ishlashga qiziqish uyg'otadi. Birgalikda o'z-o'zini namoyon qilish orqali oilaviy munosabatlar uyg'unlashadi. Shuningdek, oilaviy muammodan uzoqlashtirish va boshqa tomondan qarash imkoniyatini beradi.

Biz yuqoridagi tadqiqotchilarning fikridan kelib chiqqan holda, art-texnologiyaga quyidagicha ta'rif berdik: «Art texnologiya – bu innovatsion texnologiyani bir yo'nalishi bo'lib, bo'lajak logopedlarni, alohida yordamga muhtoj bolalarga art texnologiyaning turlari yordamida ularning hissiy-irodaviy sohasini, bilish jarayonlarini, umumiy va mayda motorikasini metodik, didaktik, pedagogik, psixologik hamda terapevtik jihatdan rivojlantirishdir». Biz art-texnologiyalarning integratsion vazifalarini belgilab oldik:

– mavjud art-texnologiya usullarini moslashtirish va ulardan alohida yordamga muhtoj bolalar va ularning ota-onalari bilan psixo-korreksion ishlar tizimida foydalanish;

– turli yoshdagi va shaxsiy rivojlanishning turli xil buzilishlari bo‘lgan alohida yordamga muhtoj bolalar bilan psixo-korreksion ishlarda artterapiyadan foydalanishning xususiyatlarini ochib berish va samaradorligini aniqlash;

– alohida yordamga muhtoj bolalardagi turli xil kasalliklarni tuzatishni ta’minlaydigan art texnologiyalar va korreksion dasturlarini ishlab chiqish;

– alohida yordamga muhtoj bolalardagi o‘zini-o‘zi nazorat qilishga o‘rgatish, iqtidorini namoyon qilishga yordam berish va o‘z-o‘ziga bo‘lgan bahoni ko‘tarishga o‘rgatish;

– art texnologiya nutqida nuqsoni bo‘lgan bolalarning, nutq nuqsonlarini bartaraf etish hamda bolalarning bilish jarayonlarini rivojlantirish. Ularning ruhiyatini barqarorlashtirish va yashirin qobiliyatini yuzaga chiqarishdan iboratdir. Art terapiyaning yo‘nalishlaridan kelib chiqqan holda, art texnologiyalarning quyidagi turlarini ta’lim va tarbiya jarayoniga moslashtirdik. Art texnologiyalarning ba’zi turlari bilan tanishib chiqamiz.

Izoterapiya – tasviriy san’at orqali davolash bo‘lib, bolalarning emotsional his-tuyg‘ularini yuzaga chiqarish va tushunishga, o‘z-o‘zini hurmat qilish hamda ijodkorlikni shakllantirishga, shu bilan bir qatorda ranglarni ajrata olish, ichki va tashqi nutqini yuzaga chiqarishga, mayda motorikasini rivojlantirishga, tasavvurini boyitishga yordam beradi. Shuningdek, imkoniyati cheklangan bolalarning emotsional zo‘riqish holatlarida tinchlantiruvchi hissiy reaksiyani ta’minlaydi.

Qo‘g‘irchoq terapiyasi – bu qo‘g‘irchoqlar yordamida bolalarning ijodiy qobiliyatlarini, tasavvurini, tashqi nutqni yuzaga chiqarishda samarali usul sifatida qo‘llaniladi. Shuningdek ushbu texnologiya orqali bolalarning nutqini korrektsiyalash, ichki qo‘rquvlarini bartaraf qilishda (duduqlanuvchi bolalarda), o‘z-o‘zini hurmat qilish, o‘ziga bo‘lgan ishonchni oshirishga yordam beradi. Qo‘g‘irchoq orqali bolalar jonsiz narsalarni jonlantirishga, o‘ziga berilgan rolni mahorat bilan ijro etishga, san’atga bo‘lgan qiziqishni oshirishga, aktyorlik qobiliyatini yuzaga chiqarishga imkon yaratadi. Qo‘g‘irchoq terapiya alohida yo‘nalish sifatida o‘tgan asrning 20-yillarida shakllana boshlandi. M. Klyayn va M. Raytlar zamonaviy qo‘g‘irchoq terapiyasining «asoschilari» hisoblanadi. So‘nggi yillarda, jahonda qo‘g‘irchoqlardan bolalarga emlashga chidashni osonlashtirish va qo‘rquv asosida nevrozni rivojlantirmaslik uchun foydalanilgan. XX asrning so‘ngiga kelib, Qo‘g‘irchoq terapiyasi Rossiya kirib keldi. Bu rus tadqiqotchilariga qo‘g‘irchoq terapiyasi sohasini rivojlantirishga sabab bo‘ldi. Musiqiy terapiya – bu musiqani hissiy idrok etishga asoslangan, musiqa ohangi, diqqatni jamlash va fikrlash jarayonlarini faollashtirish, fonetik idrokni rivojlantirish

usullaridan biridir. Shuningdek, bolaning jismoniy va ruhiy salomatligini psixologik tomonini korreksiyalash tizimidir.

Jahonning ko'plab davlatlarda musiqa terapiyasi davolash pedagogikasi, davolash-tarbiyalash metodi sifatida keng tarqaldi. Chex olimlari Z.Mateyova va S.Mashura o'zlarining «Duduqlanishda musiqa terapiyasi» kitoblarida unga shunday ta'rif beradilar: «Musiqa terapiyasining mazmunini aktiv va reseptiv faoliyat yordamida amalga oshiriladigan davolash-tarbiyalash orqali ta'sir ko'rsatishning turli tuman differensiallashgan metodlari, usullari va elementlari tashkil qiladi». Yunon olimi, faylasufi Pifagor birinchilardan bo'lib, insonning ruhiy va jismoniy holatiga musiqaning ta'sirini o'rgangan. XII asrda yashagan Armaniston shifokori Mxitar Herasi ham musiqa terapiyasining inson hayotidagi muhim ijobiy ahamiyatga ega ekanligini ta'kidlab o'tgan.

19-asrda yashab ijod qilgan fransuz shifokori, ilmiy psixiatriyaning asoschilaridan biri Eskirol, psixiatriya muassasalarida musiqa terapiyasidan birinchilardan bo'lib foydalanishni boshladi.

Ertak terapiyasi – kichik va maktab yoshidagi imkoniyati cheklangan bolalarning shaxsiga emotsional-psixologik, pedagogik ta'sir ko'rsatish, axloqiy normalar va qoidalarni singdirishning eng samarali usullaridan biridir. Shuningdek, ertak orqali bolalarning ichki lug'atini boyitishga, ta'limiy ertaklar orqali esa bolalarning nafas va artikulyatsion apparatini, fonematik idrokini va bilish jarayonlarini rivojlantirishga xizmat qiladi. Jahon psixologlardan E.Fromm, E.Bern, E.Gordner, I.V.Vajkov, M.Osorina, E.Lisina kabi psixologlar o'z ilmiy ishlarida ertak terapiyasiga murojaat qilganlar.

O'yin terapiyasi – bu o'yinlardan foydalangan holda bolalar va kattalarga psixoterapevtik ta'sir o'tkazish usuli bo'lib, quyidagi muhim funksiyalarni bajaradi: ijtimoiylashtirish, korreksiyalash, ta'lim berish, rivojlantirish, adaptatsiyalash va relaksatsiya.

Qum terapiyasi – bu usul asoschisi K.J.Jung hisoblanadi. Qum terapiyaning maqsadini quyidagicha ta'riflash mumkin – qum qutisidagi mohirona namoyish etilgan o'yin faoliyati bolaning ichki imkoniyatlarini rivojlantirishga, unga fazoviy tasavvurni o'rgatishga, shuningdek, obrazli va mantiqiy fikrlash qobiliyatiga yordam beradi. Nozik vosita mahoratini rivojlantirish bilan bir qatorda, qum terapiyasi bolani atrofidagi dunyoning uyg'unligi bilan tanishtiradi, oddiy va qulay shaklda nima yaxshi va nima yomon ekanligini ko'rsatadi.

Qum texnologiyasi – bu imkoniyati cheklangan bolani qiyin vaziyatlarni hal qilishni, qiyinchiliklarni yengishni va atrofdagi dunyo bilan tanishishni o'rgatadigan o'yin turi. Qiyin vaziyatni o'z vaqtida hal qilishga imkon berish uchun har doim kattalar, psixolog yoki o'qituvchi bo'lishi kerak.

Qum texnologiyasi tufayli logoped nutqida nuqsoni bo'lgan bolada quyidagi ko'nikmalarni rivojlantira oladi:

- 1) Harakat. Bola chelakka, idishga yoki shishaga qum solishni o'rganadi.
- 2) Tavsiflovchi. Maktabgacha yoshdagi bolalar qumga hayvonlar, o'simliklar, uskunalar va boshqalarni chizishadi.
- 3) Nutq funksiyalari va fonematik eshitish qobiliyatini rivojlantirish. Bolalar ovozni qanday talaffuz qilish va avtomatlashtirishni o'rgatishda yordam berish uchun qumga harflar chizishadi.
- 4) Aql, xotira va diqqatni rivojlantirish.
- 5) Qo'llarning nozik motorli ko'nikmalarini rivojlantirish. Har bir barmoq o'yinda ishtirok etadi, bu bolaning umumiy rivojlanishiga foydali ta'sir ko'rsatadi.
- 6) To'g'ri nafasni shakllantirish. Qum – nafas olish mashqlari uchun vosita vazifasini bajaradi.

Inklyuziv va korreksion ta'limda, ta'lim muassasalarida art texnologiyalarga yo'naltirilgan dars va mashg'ulotlar davomida bolalar tevarak-atrofidagi narsa-hodisalarni idrok etadilar, o'zbek milliy xalq amaliy san'ati, tasviriy san'at turlari bilan tanishadilar. Ushbu art texnologiya turlarini o'ziga xos xususiyatlarini anglab yetadilar. Eng asosiysi bolalarning badiiy fikr doirasi kengayadi, tasviriy san'atga nisbatan qiziqish va muhabbati oshadi. Bundan tashqari imkoniyati cheklangan bolalarning nafosat tarbiyasi shakllanadi, hissiy sezgirliklari oshadi, ahloqiy sifatleri o'sadi.

Olimlarning o'yin texnologiyalari haqidagi fikrlari maqolada juda o'rinli ochib berilgan: «Korreksion logopedik o'yin texnologiyalari imkoniyati cheklangan bolalar nutqini rivojlantirishdagi ahamiyatini imkon darajada to'liq ifodalab berish uchun uning ta'sir doirasini ko'rsatib berish kifoya. Bular: umumiy va mayda motorika; stereognoz; eshitishdagi diqqat va fonematik eshitish, tovush tahlili va sintezi; makon va vaqt tasavvurlari; psixik jarayonlar; xotira, idrok etish diqqati, hissiy-iroda. Mayda motorikaga ta'sir ko'rsatishga qaratilgan logopedik o'yin texnologiyalari qo'l barmoqlarining harakatlarini, ularning o'zaro aloqasini va koordinatsiyasini rivojlantiradi».

Nutqiy akseleratsiya muayyan davrda bolalar nutqining intensiv rivojlanish davri bo'ladi. Nutqida nuqsoni bo'lgan bolalar nutqidagi nuqson sabab, odamlar bilan muloqotga kirishishga uyaladilar. Natijada ularning passiv lug'ati rivojlanib, faol lug'ati sekinlashadi. Faol lug'atning sekinlashuvi o'z-o'zidan tafakkurga ta'sirini beradi. Nutqiy akseleratsiya davrida logoped anglamog'i lozim. Ya'ni har bir logopad bolaning o'ziga xos xususiyatlaridan kelib chiqqan holatda logoped, mazkur bola uchun nutqiy akseleratsiya davrini bilib, ajratib olishi kerak. Ya'ni logopedik mashg'ulotning ma'lum davrida mazkur bolaga kerak bo'lgan nutqiy zaxirani berib olishi kerak. Shuning uchun nutqiy akseleratsiya davrini payqashi uchun ham art texnologiyadan foydalanilgan pedagogik jarayon muhim hisoblanadi. Chunki art texnologiyalardan foydalanganda bola o'zini erkin his qiladi, xato qilib qo'yishdan hamda noto'g'ri gapirib qo'yishdan qo'rqmaydi,

emotsional jihatdan o'zini qulay his qiladi. Ya'ni u passiv lug'atini yuzaga chiqaradi. Mana shu passiv lug'atini yuzaga chiqartirib, nutqiy akseleratsiya davrini yaqinlashtirishda art texnologiyalarning o'rni katta.

Xorij va milliy olimlarning ilmiy tadqiqot ishlarini o'rganib, bevosita tahlil qilish, shuni ko'rsatib turibdiki, yuqoridagi ilmiy manbalarning barchasi umumiy va maxsus pedagogikaning turli yo'nalishlarida ilmiy izlanishlar olib borilgan, ammo imkoniyati cheklangan bolalar yoki nutqida nuqsoni bo'lgan bolalarning nutq buzilishlarini bartaraf etishda art texnologiyalardan foydalanish mavzusida ilmiy ish olib borilmagani ko'rindi. Shu sababli ham ushbu muammo bo'yicha bo'lajak logopedlarni kasbiy kompetensiyasini rivojlantirishda art texnologiyalardan foydalanish mavzusini ilmiy jihatdan o'rganish, turli tekshirish metodika va dasturlar ishlab chiqish lozimdir.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Qodirova F.U., Sayfullayeva I.Q. Inklyuziv va korreksion ta'limda art texnologiyalar. O'quv qo'llanma. 2022 yil. 60, 77, 126 b

2. Артпедагогика и арттерапия в специальном и инклюзивном образовании: учебник для академического бакалавриата / под ред. Е. А. Медведевой. - 2-е изд., испр. и доп. - М. : Издательство Юрайт, 2018. - 274 с. - (Серия : Бакалавр. Академический курс) 12, 17, 24

3. Арт-терапия – новые горизонты. Под редакцией А.И.Копытина.- Когито-центр Москва 2006

*Jurnalning ushbu sonini
tayyorlashda qatnashganlar:
L.Qaraxanova, S.Pirmatov.*

*O‘zbekiston Matbuot va axborot agentligidan
03.01.2007 yilda № 0101 tartib raqami bilan
ro‘yxatdan o‘tgan.*

*«Uzluksiz ta’lim» jurnali O‘zbekiston Respublikasi OAK
rayosatining 2013 yil 30 dekabrda 201/3-sonli qarori bilan
pedagogika va psixologiya fanlari bo‘yicha ilmiy jurnallar
ro‘yxatiga kiritilgan.*

*Jurnal talablariga to‘liq rioya qilingan holda 1,5 intervaldagi
6-7 bet hajmdagi ilmiy maqolalar elektron versiyasi
bilan birga qabul qilinadi.*

Bosishga ruxsat etildi: 06.05.2023 y. Qog‘oz bichimi 60x84 $\frac{1}{16}$
Ofset bosma usulida bosildi. 8-bosma taboq.
Adadi 120 nusxa. Buyurtma

**«ADAD PLYUS» MCHJ matbaa korxonasi.
Toshkent sh., Chilonzor t. Bunyodkor ko‘chasi, 28-uy.**